

DE KLEWANG

WEEKBLAD VOOR DE NEDERLANDSE
TROEPEN OP SUMATRA

Uitgave:

Dienst voor Leger-
contacten Medan

Redactie
Administratie

Nederl. Troepenco.
Serdangweg
Telefoon: Mili 24.

Een realistische blik in de toekomst

VELE militairen maken zich zorgen over wat de toekomst in Nederland voor hen zal brengen. De een meer dan de ander natuurlijk, maar de meesten toch wel. Daarom zal ik in een aantal artikelen het een ander over werk in Nederland vertellen.

Mijn bedoeling daarmee is de zorgen wat lichter te maken door een juist inzicht te geven, hoe de zaken er straks in werkelijkheid zullen uitzien. Wat ik wil geven is een realistische blik in de toekomst.

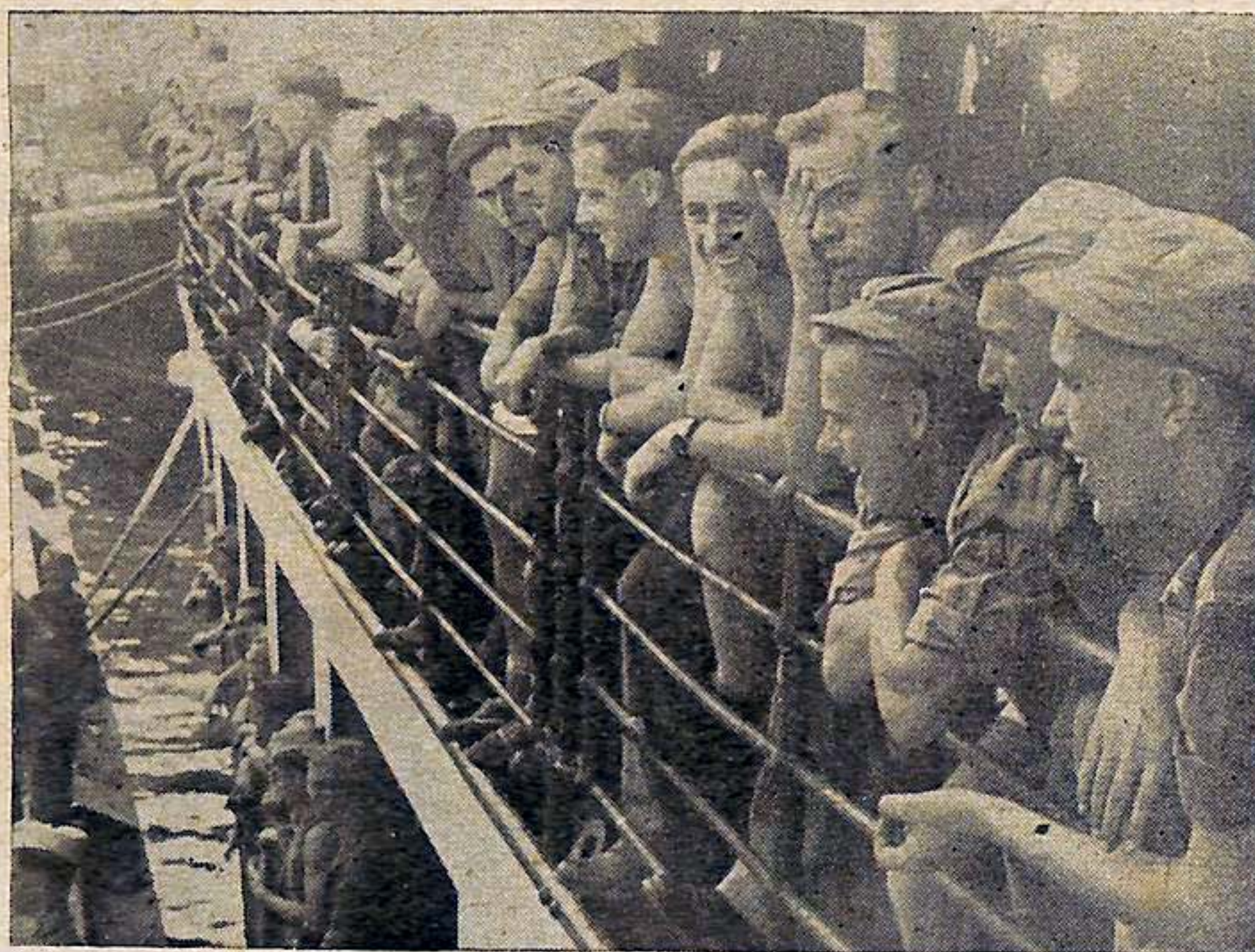
DE HANDEN UIT DE MOUWEN

U allen hebt wel iets gehoord over de gang van zaken in Nederland, over groeiende werkloosheid, over massaal ontslagen van ambtenaren, enz. Geen wonder dat u zich afvraagt, of u straks in Nederland wel terecht zult kunnen, vooral nu de demobilisatie versneld is, en binnen de tijd van nog geen jaar nog ruim 60.000 militairen in Nederland werk zullen moeten krijgen. „Er is ons wel voorrang beloofd”, zo hoor ik de één al vragen, „maar wat zal door van terecht komen?”. „Ik heb nog weinig opleiding wat moet ik beginnen”, zegt een ander, en ga zo maar door. Op al deze en dergelijke vragen wil ik ingaan, ik wil ze in bijzonderheden bespreken; maar dit artikel wil ik besteden, om eerst enkele algemene opmerkingen vooraf te maken.

Zo begin ik direct met een waarschuwing. Als er soms iemand zou denken, dat ik hier maar wat schrijf om u een optimistische stemming te bezorgen, om u aan het lijntje te houden, dan heeft hij het mis. Van de andere kant ben ik hier ook niet om u bang te maken en uw zelfvertrouwen weg te nemen. Neen, geen van de twee, het is mijn plicht om u de werkelijkheid te laten zien, niet mooier en niet slechter, zonder versierselen, zonder reclame, precies zoals ze is.

En niet alleen dat ik eerlijk en openhartig wil zijn, maar ik kan me dat ook gerust veroorloven. Ik weet dat ik sta voor mensen, die de laatste jaren wel zo het een en ander hebben meegemaakt, in de modder gezeten, ernstig levensgevaar gelopen, kameraden naast zich zien vallen en vele teleurstellingen hebben moeten slikken. Zulke mensen hoeft je niet met mooie praatjes aan te komen, die willen de waarheid onder de ogen zien, die durven ook best als de omstandigheden moeilijk zijn, zich zelf daar 'n weg doorheen te slaan.

Het is om die reden voor mij ook een prettige taak om te schrijven, ik weet dat ik niet te doen heb met mensen, die hun zaken liefst door een ander laten opknappen, die het al lang goedvinden als 'n ander voor ze zorgt, neen, U wilt zelf de handen uit de mouwen steken, zelf uit eigen kracht zich een positie veroveren. Nu, niemand is beter te helpen, dan die eerst zich zelf helpt.

Nu er in korte tijd zovelen tegelijk terug keren.....

De grootste kracht ligt in het feit, dat u hier zelfstandigheid, durf en kameradschap hebt geleerd. Dit is nu werkelijk een winstpunt. Dit is een voordeel, dat de thuisblijvers hebben moeten missen. En u behoeft er helemaal niet bang voor te zijn, dat men dit in Nederland niet zal merken. Dat heeft men daar al gemerkt aan de ruim 50.000 gedemobiliseerden, die zijn teruggekomen. U weet net zo goed als ik, dat elke werkgever er op uit is de beste mensen aan te nemen, die hij kan krijgen. De Nederlandse werkgevers hebben niet als volgt geredeneerd: „die militairen uit Indonesië komen nu terug, nu gaan we ze belonen ze zijn wel niet geschikt als arbeidskracht, maar ze hebben zooveel voor het Vaderland gedaan, dat we ze toch maar in dienst nemen”. Neen, zo redeneert het bedrijfsleven niet. Men redeneert zo: „De militairen, die terugkomen, hebben het beroerd gehad, ze hebben pech gehad, hun studie en opleiding is er voor een goed deel verwaarloosd, nu hebben ze voorrang voor plaatsing, 'ns goed kijken wat ze waard zijn; als het flinke kerels zijn, die niet beginnen met hoge eisen te stellen, dan willen we ze wel nemen. En als er dan wat in ze zit, zullen we ze 'n goeie kans geven”.

In dit nummer van de KLEWANG maakt de Territoriaal Officier Sociale Dienst, majoor mr. Th. van Lier, een aanvang met een artikelen-reeks over de toekomst-mogelijkheden in Nederland. Majoor van Lier was tot voor kort directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau in Nijmegen. Wat hij behandelt, is dank zij zijn rijke ervaring op dit terrein dan ook volledig op de praktijk afgestemd. Daarom mannen, lees deze artikelen en doet er uw voordeel mee!

Niet ongunstig voor de militairen

NU gaat het er mij helemaal niet om of deze redenering goed of slecht is. Ik constateer alleen de feiten, en nu is het merkwaardige, dat de gedachtengang van dit bedrijfsleven in wezen helemaal niet zo ongunstig is voor de militairen. Want de werkgevers hebben het met de teruggekeerde militairen geprobeerd en duvels goed gezien, dat ze daarmee in het algemeen

... velen zijn thans nog in de gelegenheid gebruik te maken van de mogelijkheden die de Dienst Vorming hier te lande biedt ... (zie pag. 4)

geen kat in de zak kochten. De voorrang, die de gedemobiliseerden krijgen is zo een vanzelfsprekendheid geworden voor de werkgevers.

Vrijwillige hulp staat voorop en die is er. Zijn er dan helemaal geen mogelijkheden te verwachten, zult u misschien denken. Natuurlijk zijn er wel verschil-

lende moeilijkheden, de werkloosheid bij voorbeeld neemt in ons land inderdaad langzaam enigszins toe, hoewel dit nog heus zo'n vaart niet loopt, als sommige ongeluksprofeten schijnen te denken. 't Wordt dus in het algemeen wel moeilijker om aan de slag te komen. Maar zoals ik zei: de gedemobiliseerden staan er beslist beter voor dan de rest.

Echter op twee voorwaarden. De eerste noemde ik al: begin niet met hoge eisen te stellen.

De tweede voorwaarde om aan de slag te komen is, dat u zo gauw mogelijk vakopleiding en studie weer ter hand neemt. Ik bedoel hiermee in de eerste plaats, dat u na terugkomst in Nederland gebruik maakt van een der vele mogelijkheden op dit gebied. U weet dat er diverse vormen van geldelijke steun zijn om het financieel mogelijk te maken. Ik zal daarover, en ook de beste keus die men kan doen op het gebied van vakopleiding en studie, in mijn volgende stukjes nog wel het een en ander vertellen. Maar u hoeft niet eens te wachten, tot u weer in Nederland bent, velen zijn thans nog in de gelegenheid gebruik te maken van de mogelijkheden die de Dienst Vorming hier te lande biedt. Laten zij dat doen, laten zij reeds nu hun best doen om hun kansen straks in Nederland te vergroten.

Zij komen er ook

INDIEN u aan deze voorwaarden voldoet, dus als u straks in Nederland niet te hoge eisen stelt, en zoveel mogelijk doet aan vakopleiding en studie, dan ziet het er voor de meesten nog niet zo gek uit. Maar dan moet ik er toch nog één ding bij zeggen, en dat zult u zelf wel begrijpen: nu er in zo korte tijd zovelen tegelijk zullen terugkeren, zal het niet altijd mogelijk zijn iedereen in 'n paar maanden aan werk te helpen. Er zullen er dit jaar zijn, die na terugkomst in Nederland langer op werk zullen moeten wachten, dan in het verleden nodig was. Als iedereen tegelijk in de winkel komt, zijn er een hoop die even moeten wachten, ook al ligt de toonbank vol.

Maar dat hoeft helemaal geen reden te zijn, om straks de moed te verliezen: diegenen onder U, die helaas wat langer zullen moeten wachten, zullen er ook komen, al is het wat later.

Ik heb dit artikel erg algemeen gehouden. De volgende keren zal ik bijzonderheden gaan vertellen, over de streken van ons land die meer kansen geven, en de streken waar de moeilijkheden het grootste zijn; over de beroepen, waarin veel werk is te vinden, zoals bijvoorbeeld de textielindustrie, en over de beroepen in het bouwbedrijf, de metaalindustrie,

waarin er maar heel geringe kansen zijn, zoals het chauffeursberoep en de administratieve beroepen. Er is nog heel wat te bepraten dus, u kunt ook schriftelijk of persoonlijk aan mij bepaalde vragen stellen, die u bezig houden. Hoe meer u dat doet, hoe liever ik het zie. Ik kan die vragen dan in de Klewang of persoonlijk beantwoorden.

Het nieuwe jaar stapte in Nederland de eerste dag wat roezemoezig binnen, maar voor de rest was die dag als alle anderen. Het K.N.M.I. te de Bilt, de instelling die we hier al zo'n beetje vergeten hebben, voorspelde droog weer met wat mist in het Zuiden en wat niet eens zo merkwaardig meer is: het kwam uit. Geen sneeuw, geen vorst, niets. Super-kwakkelwintertje zeggen sommigen. Wat sneeuw en ijs betreft missen we dus niet veel. In het schamele pogen om de beloftes te houden die we op oudejaarsavond elkaar toezeggen, moeten ook wij een belofte inlossen. „Altijd in Nieuws uit Nederland wat over dat gepiep van hete orkesten uit het buitenland,” klaagde ons iemand. „Nooit eens een berichtje over iets klassieks.” Wij trokken een klassiek gezicht met rimpels, en beloofden..... Prachtig passend in een ander voornemen om in deze rubriek meer berichten op te nemen over grote uitvoeringen op kunstzinnig of sportgebied in 1950, opdat de militair — wellicht — er alvast wat van in zijn agenda kan noteren, hebben we hier een „serieus” bericht. In 1750 stierf de grote Johann S. Bach en 1950 wordt dus wel speciaal een Bachjaar. De Nederlandse Bach-vereniging heeft daarvoor een aantrekkelijk programma opgesteld: een traditionele uitvoering van de Mattheuspassion in Naarden op 6, 7 en 8 April, tijdens het Holland Festival (15 Juni — 15 Juli) de Johannes Verwijl Gouda, Delft, Amsterdam, Scheveningen en Utrecht de bedevaartplaatsen voor de Bachliefhebbers zullen zijn. En waar we het vorige keer over de Radio Rythme Club hadden, vertellen we nu iets van de Nederlandse Opera. Dit instituut, waar we trots op mogen zijn, al werkt het met een miniem aan kapitaal, ontving voor 1950 een subsidie van totaal 1 miljoen gulden. Niet genoeg voor geheel 1950 verklaarde dr. Paul Cronheim in een interview met Parool's muziekredacteur.

In het concertgebouw te Amsterdam werd eind December de grote Nederlandse dichteres en schrijfster Henriëtte Roland Holst geëerd ter gelegenheid van haar tachtigste verjaardag. Verscheidene sprekers, onder wie prof. dr. Banning, Sam de Wolff en Jef Last voerden het woord. De laatste zei onder andere over de in alle culturele landen bekende dichteres: „Zij is de grote moeder van het socialisme en van die socialistische dichtkunst die haar eigen sfeer te buiten gaat, die namelijk niet alleen schrijven, maar ook strijden is.” *** Maar nu één ander bericht, ietwat ruwer van inhoud dan de voorafgaanden. Jongeman schiet op Tweede Kerstdag in Den Bosch op gewezen meisje. Dader in arrest. Loste vier schoten op zijn vroeger meisje dat met pas uit Indonesië gerepatrieerde militair liep. De kogels troffen geen doel en een sergeant uit de toeschietende mensen stelde de dader buiten gevecht. Wel, en in Amsterdam deelde politieagenten rake klappen uit aan een stel baldadige jongens uit een troep van honderd, die het de politie lastig maakte. De knaapjes wilden de traditie getrouw, een „fikkie” van de afgedankte en opgestapelde kerstbomen maken. *** In Rotterdam arriveerde de „Sibajak” met 1700 repatriërende manschappen. Zij hadden de kerstviering in uitnemende stemming op het schip doorgebracht. Negentig bussen brachten de jongens naar huis. *** In dat Rotterdam moeten we nog een poosje ver-

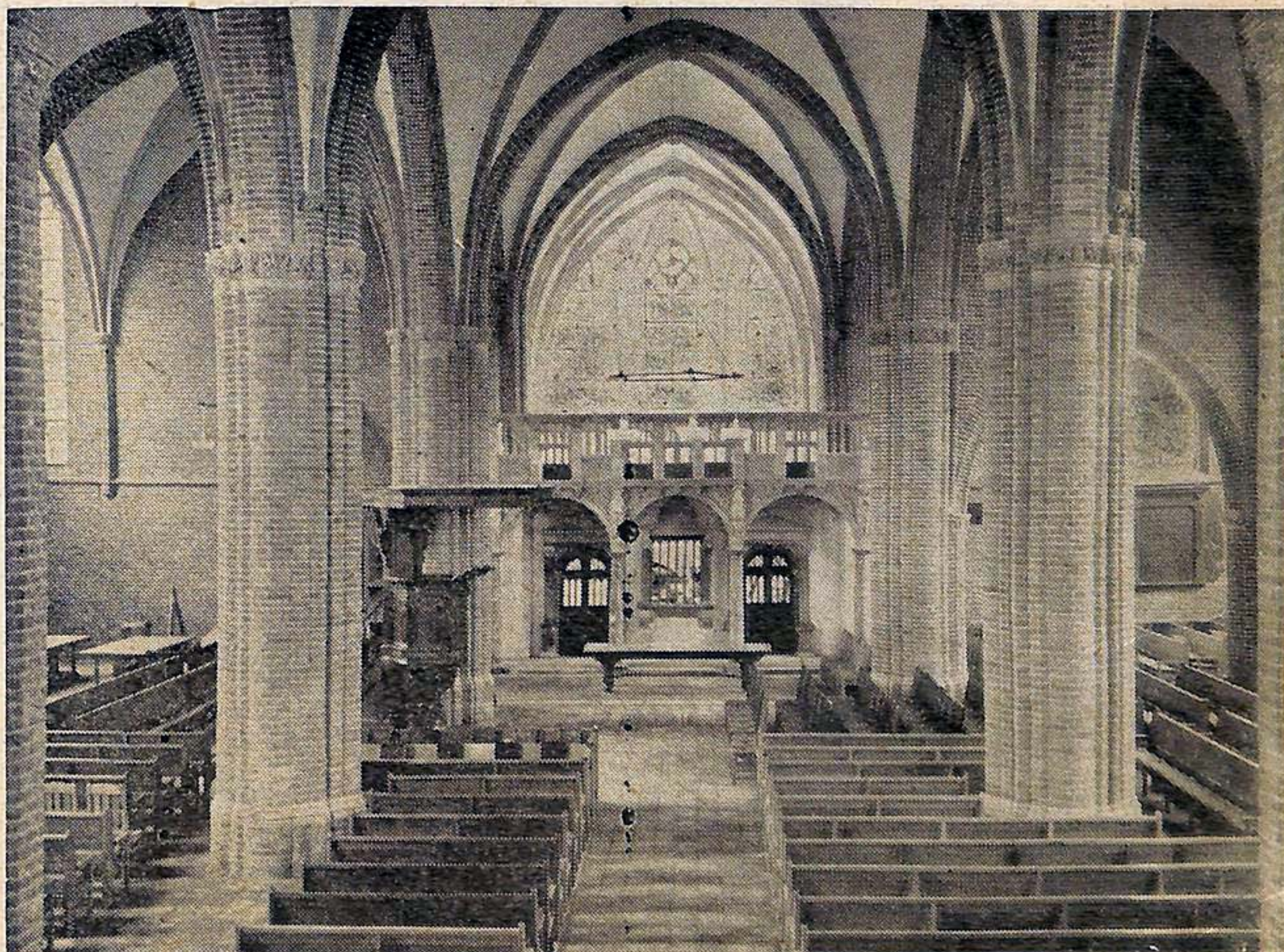
wijlen. De Rotterdamse haven is thans, voorzover het de wederopbouw van de vernielde kademuren betreft, geheel hersteld. Ruim zeven kilometer kade is in / de laatste 42 maanden gereed gekomen. *** De opbouw van het land gaat in toenemende mate door. Op verkeersgebied zullen in het komende jaar eveneens plannen worden uitgewerkt. Honderd gevaarlijke overwegen zullen met knipperlicht worden beveiligd. In Amsterdam worden proeven genomen met stopborden, bestreken met lichtgevende verf. En in Schiphol arriveerde onlangs de 100.000ste passagier van de Londen-Amsterdam — lijn. Het veroorzaakte enige consternatie toen bleek, dat de betreffende mijnheer John Bull heette. Over opbouw in ons land valt nog genoeg te vertellen. Deskundigen uit de vijf West-Europese landen, waar— onder ook Nederland, zullen binnenkort in Londen bsprekingen voeren over een gemeenschappelijk televisie-systeem. Vorige keer, hadden wij het eveneens over televisie. In aansluiting daarop melden we, dat de nieuwe televisiezender zal worden gevestigd in Ru Schouten's grote garage in de Spoorstraat te Hilversum. Indien het overleg met PTT en de betreffende industrie gunstig verloopt, wordt aldaar de studio gebouwd. Het bereik van de zender zal dertig kilometer bedragen. Bewoners van Amsterdam, Utrecht, Zeist, Amersfoort en omstreken kunnen van de proefuitzendingen meegenieten.

De onlangs afgekondigde goedkeuring van de regering voor vijf procent

loonsverhoging is in recordtijd door vele bedrijfstakken aangenomen. Overeenstemming is bereikt in de bouwvakken, de textielindustrie, voor het grafisch personeel, bouw- en metaalbedrijven, schildersbedrijf, terwijl de ministerraad heeft besloten het salaris van ambtenaren en (burgerlijk) rijks personeel met vijf procent te verhogen. De minister van Sociale Zaken maakte bekend dat er eveneens een wet in voorbereiding is tot verhoging van de uitkeringen krachtens de „noodwet” onderdomsvoorziening ouden van dagen.” Slechts de samenwerkende organisaties van werkgevers in het bakkersbedrijf hebben tot op heden verklaard, de vijf procent nog niet door te kunnen voeren. *** Het Nederland—met—de—vele—politeke—partijtjes werd verblijd met een nieuwe partij, een liberale partij namelijk. Onder de dertien leden van het voorbereidende comite, bezaten slechts twee leden géén titels..... *** Oud-minister Schermerhorn sprak op de conferentie van socialistische studenten te Bentfeld op 6 Januari over de rol, die het socialisme in de recente ontwikkeling in Zuid-Oost Azie speelt. Prof. Schermerhorn roemde de verdiensten die het socialisme zich ook in Engeland verwierf in de moeilijke perioden, die achter ons liggen en waarin de koloniale volken de ruimte kregen om als gelijkwaardige mensen te kunnen leven en werken. De conferentie werd bijgewoond door studenten uit verscheidene landen. Met betrekking tot deze conferentie zijn er wat narigheden voorgekomen. De politie eiste het recht bij deze vergadering aanwezig te zijn, omdat buitenlanders bij de conferentie waren vertegenwoordigd. Het comité van de studenten vereniging Politeia wees de eis van de hand omdat hierdoor een ernstige inbreuk op het recht van vergaderen zou worden gemaakt. De minister van Justitie trok de eis in, maar verklaarde dat een communiqué aan de pers door een politiek betrouwbaar journalist zou worden gecontroleerd, (de heer Voskuil, hoofdredacteur van het Vrije Volk), opdat geen ongewenste uitlatingen van buitenlanders zouden worden opgenomen. *** Een onaanzienlijk, maar niet minder loven.

interessant berichtje is de uitspraak van de arrondissements-rechtbank te Breda. Een Tilburgse boekhandelaar werd indertijd door de kantonrechter in Tilburg veroordeeld, omdat hij Lawrence's boek „de eerste lady Chatterley” in voorraad had. (De Tilburgse autoriteiten vonden, dat het boek de — Tilburgse — moraal zou aantasten). Het vonnis werd in hoger beroep niet wettig en overtuigend geacht, reden waarom „verdachte” werd vrijgesproken en teruggave van het boek gelast. Een kioskhouders te Tilburg die „zinneprikkende lectuur” voorhanden zou hebben gehad, werd eveneens van rechtsvervolg ontslagen, daar de Tilburgse politieoverordening op dit punt in strijd is met artikel 7 van de Grondwet. De meeste bladen in Nederland waren ingenomen met genoemd besluit, waarin een halt werd toegeroepen aan het drijven van sommigen om de vrijheid van drukpers en meening aan banden te leggen. Bij het wetsontwerp op bibliotheken, dat reeds verscheidene maanden bij de Tweede Kamer aanhangig is, zijn door vele leden van de Kamer, blijkens het uitgebrachte rapport van de commissie van rapporteurs dienaangaande, eveneens dezelfde conclusies voorgebracht.

Wij hadden het vorige keer over vervoermiddelen in Nederland en de behoorlijk zachte prijsjes die men er voor moet betalen om zo min mogelijk te lopen. Het is een vervelende bewering. Niet waar? Maar we vergaten dat je in Nederland niet op slofjes kan lopen. Het feit is niet te miskennen dat we wat leerwerk aan onze voeten moeten hebben. Daarom nu wat prijzen van het schoeisel. Hier kosten een paar goeie zeker veertig gulden; in Nederland twaalf tot vijf en twintig. Een gulden hier, is voor ons militairen die kunnen delegeren of ruilen, ook een gulden „daar”..... Een sportmodel met creperubber „sazou”-zolen kan men ook in Nederland te kust en te keur uitkiezen. Ze kosten ongeveer twintig gulden. En vanuit Nederland ontvingen we een brief van een gerepatrieerde makker, die vertelt dat de meisjes er liever zijn dan ooit te voren. Eerst zien, dan ge-

Enkele weken geleden is men gereedgekomen met de restauratie van de fraaie Cunerakerk te Rhenen. Nadat in September 1934 een grote brand belangrijke schade had aangericht, twee jaren later een van de grote pilaren was bezweken, en in 1945 enkele dagen voor de bevrijding van Rhenen de toren door een bom getroffen was, kunnen thans de diensten weer in een hernieuwde kerk plaats vinden.

ARTILLERISTEN STAPPEN OP DE BOOT

De 9e Afdeling zwierf over de Oostkust

Na een tropentijd van bijna drie jaar gaat thans ook de negende Afdeling Artillerie de Oostkust van Sumatra verlaten, om op 29 Januari a.s. met het s.s. „Zuiderkruis” naar Nederland te repatriëren.

De afdeling werd op 3 September 1946 in de Legerplaats Oldenbroek geformeerd en vertrok op 15 Januari 1947 naar Engeland. Daar schepte het onderdeel zich in aan boord van de „Kota Inten”, die op 24 Februari 1947 het anker lichtte en de steven wendde naar Tandjong Priok.

NAAR BELAWAN

Na een oponthoud van enkele dagen in Padang arriveerden de artilleristen op 26 Maart in Java's eerste haven. Dezelfde dag ontving de commandant, majoor J. Geelkerken bericht, dat zijn onderdeel onmiddellijk weer verscheept zou worden naar Belawan. Samen met de achtste Afdeling een zusteronderdeel dus, vertrokken de mannen met het s.s. „Melchior Treub” uit Priok. Voor de monding van de Moesi ging de Treub voor anker en werd de achtste Afdeling per LCT naar Palembang vervoerd, de negende afdeling echter arriveerde op 30 Maart in Belawan. De mannen brachten de eerste 36 dagen van hun tropentijd op zee door.....

In de afgelopen jaren heeft de negende afdeling teveel beleefd om de gehele korpsgeschiedenis hier te kunnen vertellen. Wellicht zouden wij daarbij ook ogenschijnlijk onbelangrijke gebeurtenissen achterwege laten, tenminste onbelangrijk in onze ogen. Is het echter wel zo onbelangrijk, dat korporaal Aart Korpershoek uit Oud Beerland banden plakte, benzine verstrekke en nog later monteur werd? Deed de Limburger Wil Peters onbelangrijk werk, toen hij in Brastagi achter de bar van de cantine stond of zouden wij het feit, dat opperwachtmeester den Beste uit Arkel geruimen tijd optrad als „M.T.-baas” onbelangrijk moeten noemen?

Neen, want op hen en op hun kameraden bij de staf en de batterijen draaide de afdeling. Zij allen deden op hun terrein even belangrijk werk als de commandant, majoor J. Geelkerken, op het zijne. Gezamenlijk hebben zij het gefikst, en het klopte. Toch willen wij hier, zonder afbreuk te doen aan het werk van de andere officieren en onderofficieren, opmerken dat majoor Geelkerken steeds voor zijn mannen in de bres is gesprongen: steeds gaf hij de jongens wat hen toekwam en reeds in de legerplaats Oldenbroek had hij dan ook de harten van zijn mannen gewonnen.

De afdeling bleef draaien

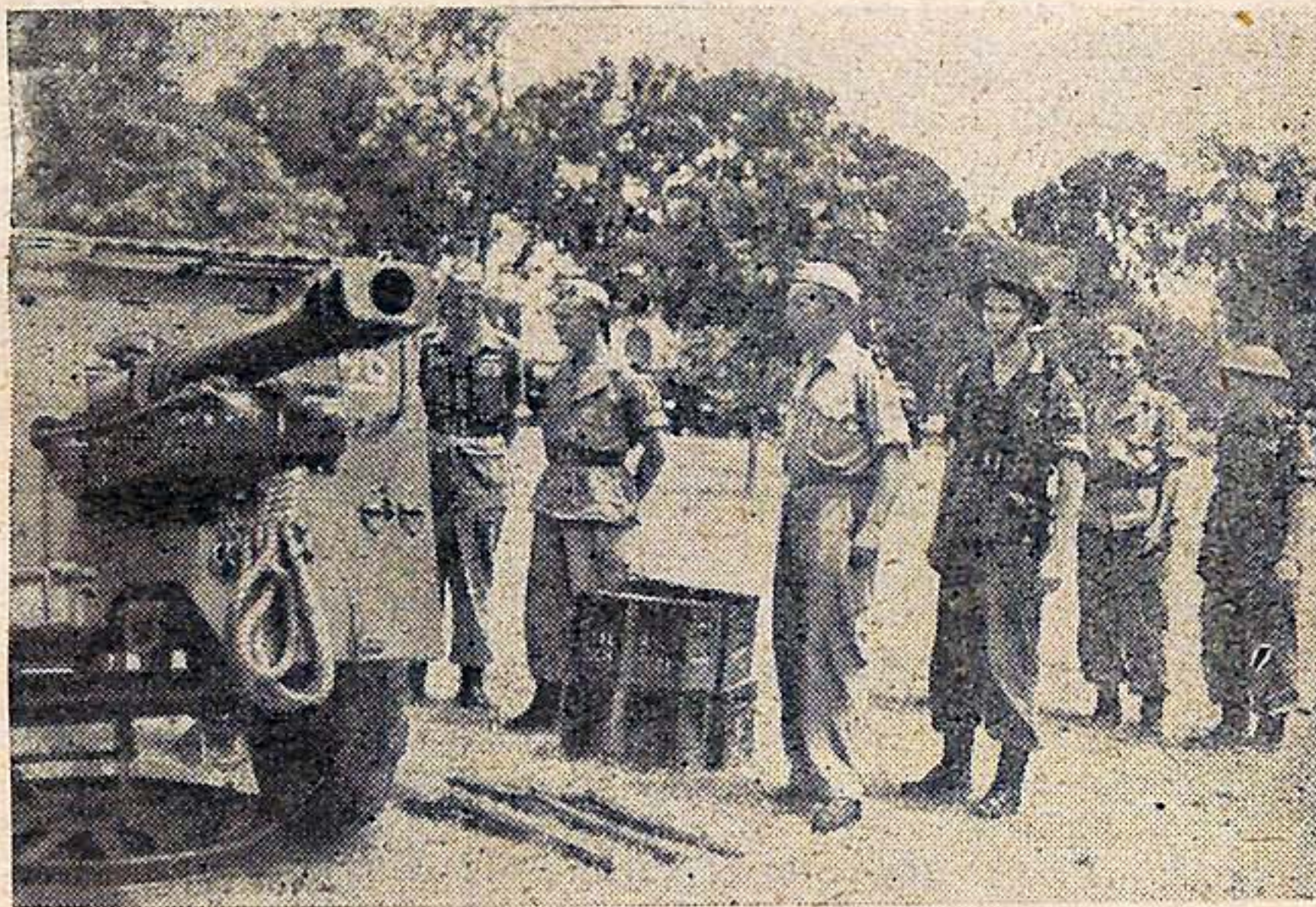
Na de ontschepping werd het onderdeel gelegerd op de onderneming Helvetia nabij Medan, waar het ontbreken van materiaal werd ontvangen. Spreken we over de eerste politionele actie, dan moeten we Padang Boelan, Brastagi, Bindjei, Stabat, Tandjong Poera, Kaban Djahe en eigenlijk nog verschillende andere plaatsnamen vermelden. Deze namen betekenen voor de negende afdeling niet alleen zuiverings- en steunacties, maar ook patrouille-lopen, routinewerkzaamheden en wachtjes kloppen. Er werd gezwoegd gesjouwd en — hoe kan het anders — gekankerd, maar..... de afdeling bleef draaien.

Na enkele malen optreden in de maanden December '47 en Januari '48 werden de batterijen geconcentreerd in Brastagi. Hier begon de infanterietaak een steeds belangrijker plaats in te nemen, maar ook werd er ruime

aandacht besteed aan de verbetering van materieel, legering en wegen. Ook de welzijnsverzorging werkte op volle toeren en niet vergeefs, want uit deze tijd stamt de bijnaam „Gastheren van Brastagi”. Niet licht zullen de mannen deze tijd vergeten.

De tweede actie

Toen in het najaar van 1948 de politieke hemel wederom verduisterde hielden ook de artilleristen terdege rekening met de mogelijkheid dat hun stukken weer in het veld zouden komen. De R- batterij werd naar Tandjong Poera gezonden terwijl bij de inzet van

Niet alleen zuiverings-acties, maar ook routine-werkzaamheden.....

de tweede politionele actie de S- batterij uitgezonderd één stuk naar Kaban Djahe gedirigeerd werd. De staf en de overige stuksbedieningen kregen de bewaking van de in Brastagi geïnterneerde Republikeinse leiders tot taak.

De naar Kaban Djahe verplaatste S-batterij beschoot op 24 December enkele vijandelijke uitkijkposten nabij Lau Remoen en gaf vuur af op een eenheid, die trachtte een brug te vernietigen. Ook maakten de mannen deel uit van een gecombineerde infanterie-artillerie-patrouille, welke op de zelfde dag naar Sidikalang ondernomen werd, een zware tocht van ruim acht uur, waarmede het contact met de zich reeds in Sidikalang bevindende troepen hersteld werd. In verband met noodzakelijke herstelwerkzaamheden aan een brug kon de batterij echter pas op 31 December in zijn geheel naar Sidikalang oprukken.

Inmiddels was de R- batterij in Brastagi teruggekeerd en nam de bewaking van de Republikeinse leiders over totdat dezen op 1 Januari 1949 overgebracht werden naar Prapat.

Afgezien van het feit dat de S- batterij in Januari in de omgeving van Sidikalang nog enkele malen storingsvuur moest afgeven bleef tot begin Mei, toen een aanvang gemaakt werd met de verhuizing naar Siantar, de activiteit beperkt tot patrouille-lopen. De S- batterij werd gelegerd te Biroe Biroe en Penen en dit betekende voor hen tevens het definitieve einde van hun artillerie-

VAARWEL

Het moment, dat de achtste en negende Afdeling Veldartillerie huiswaarts keren, is aangebroken. Op deze plaats roepen wij mede namens alle lezers van de KLEWANG de vertrekkenden een laatst vaarwel toe.

Eén dezer artilleristen kunnen wij echter niet zonder meer laten vertrekken; wachtmeester P. M. Kratz. Geruime tijd heeft hij de administratie van de D.L.C. te Medan beheerd. Hieruit vloeide voort, dat hij tevens belast was met de verzending van de KLEWANG. Direct nadat er een nummer van de persien kwam, zorgde hij er voor, dat de exemplaren verzonden werden. Voorts heeft hij eveneens geruime tijd de sportpagina samengesteld en hij kweet zich ook hierbij op uitstekende wijze van zijn taak.

Kratz, onze dank. Het ga je goed!

Mannen, een behouden thuiskomst en voor straks in het burgerleven: Succes!

SLECHTS KORTE TIJD

in het territorium

Nadat de achtste Afdeling veldartillerie op 3 September 1946 was opgekomen en haar eerste opleiding gekregen had, vertrok zij op 15 Januari van het volgende jaar per „Kota Agoeng” naar Southampton, terwijl op 24 Februari per „Kota Inten” de reis naar Indonesië werd aanvaard.

Na aankomst te T. Priok, werd het laatste gedeelte van de reis aanvaard, en arriveerden de mannen twee dagen later in Palembang. De afdeling werd gelegerd te Pladjoe, later te Boom-Baroe. Op 20 Juli werd de stelling bij Poelau — ongeveer 1 kilometer achter de demarcatielijn — betrokken en een dag later werd te 06.00 uur precies het eerste vuur afgegeven.

De actietijd was begonnen. Vanuit de lucht geleide vuren werden afgegeven op ogenblikdoelen, een niet gemakkelijke taak. In September nam de afdeling de spoorlijn-bewaking over het traject Keratapi — Prabumulih op zich en ook bewakings- en convooiensten waren geen onbekenden.

In Juli 1948 werd de gehele afdeling samengetrokken in het gebied van Sekajoe, waarna in deze omgeving enkele zuiverings-acties gevoerd. Bij de tweede politionele actie werd de gehele afdeling ingeschakeld als bewaking voor Palembang en omgeving.

Op 23 Februari van dit jaar werd door maj. mr. L. W. Sluyterman van der Loo, die in verband met ziekte naar Nederland terugkeerde, het commando over de afdeling overgedragen aan Kap. J. J. Grandpre Moliere.

In de Meimaand van 1949 werd het artillerie-materiaal overgedragen aan V.A.—III—KNIL en op 1 November namen de mannen afscheid van Zuid-Sumatra om het laatste gedeelte van hun tropentijd door te brengen op Sumatra's Oostkust. Na een kort verblijf in dit territorium is de achtste afdeling thans samen met de negende op thuiskaart naar het vaderland.

Vertrek uitgesteld

Op het laatste moment werd het vertrek van de achtste en negende Afdeling Veldartillerie, dat was bepaald op Donderdag 11 Januari j.l., enige dagen uitgesteld. In verband met de havenstaking te Belawan kon het ms. „van Riemsdijk” van de K.P.M., dat Maandag 9 Januari aan de kade meerde, niet tijdig gelost worden. Het eerste uitstel bedroeg slechts één dag, zodat Vrijdagmorgen de negende Afdeling uit Siantar vertrok. In de loop van Vrijdagochtend bleek echter, dat men met de lossing niet zo ver gevorderd was, dat de „van Riemsdijk” 's middags zou kunnen vertrekken, zodat de afvaart nogmaals moest worden uitgesteld. De negende Afdeling kon zich echter wel reeds aan boord begeven. Juist voor het ter perse gaan van dit nummer vernamen wij, dat de „van Riemsdijk” op Zondag 15 Januari om 5 uur 's middags zee zou kiezen.

In verband met dit uitstel was het niet meer mogelijk, een verslag van het vertrek op te nemen. In het volgend nummer komen wij op het afscheid en het vertrek van de artilleristen terug.

Een nieuwe taak

De laatste maanden van het jaar 1949 snelden voorbij en medio December werd de afdeling te Prapat en Siantar geconcentreerd. De laatste weken voor het vertrek is er koorstichtig gewerkt om alles tijdig vóór het aanbreken van het grote moment in gereedheid te brengen. Thans na het volbrengen van deze laatste taak, varen de mannen van de negende afdeling huiswaarts, terug naar het vaderland, terug naar verwanten, vrienden en bekenden. Een nieuwe taak begint: de zorg voor de toekomst!

ZIJ KEREN NIET TERUG

Negende Afdeling:

Sold. 1e kl. H. Berkel
Sold. 1e kl. W.K. Smits
Sold. 1e kl. J.M. Smet

Achtste Afdeling:

Sold. J. Koster

Studiemogelijkheden

na demobilisatie in Nederland

Uit de troep komen regelmatig vragen naar voren die in verband staan met voortzetting studie na demobilisatie, kosten daaraan verbonden, correctiewerk in Nederland van Stockcursussen enz. enz. Al deze vragen worden steeds individueel aan informanten beantwoord. Het is echter nuttig deze vragen te behandelen in de Klewang. Ze komen dan onder het oog van allen en het bespaart het Vormingscentrum de moeite steeds weer dezelfde vragen aan afzonderlijke personen te moeten beantwoorden.

Vraag en antwoord

Ten einde het geheel zo duidelijk mogelijk te maken, geven wij de lezers een overzicht van deze materie in vraag en antwoord.

Welke instantie verzorgt de studie van militairen in Nederland?

Het Ministerie van Oorlog, Afd. R.A.O. Nieuwe Frederikskazerne, 's Gravenhage. Wat moet ik doen als ik de cursus die in Indonesië begonnen ben, in Nederland wil voortzetten?

Vóór Uw repatriëring (lieft 3 mnd. van te voren) aan uw vormingsofficier mededelen, dat u in Nederland wilt doorgaan met uw studie.

Moet ik dan in Nederland maar afwachten, of ik weer lessen krijg?

Nee. Schrijf even in een briefje aan R.A.O. en aan het Instituut, dat u gearriveerd bent en weer wilt gaan studeren. Het kan zijn, dat u reeds bericht krijgt van bovengenoemde instanties, voordat u zelf geschreven hebt, hetgeen zeker zal gebeuren indien u wat lang wacht met de melding.

Wat moet ik in Nederland betalen?

U betaalt iets meer dan in Indonesië, aangezien de subsidie van Dienst Vorming vervalt. U behoudt echter de subsidie van het instituut en van de R.A.O.

Alleen stockcursussen

Als ik na demobilisatie in Nederland een cursus aanvraag, krijg ik die dan ook nog goedkoper?

Nee. Dan betaalt u hetzelfde bedrag als niet-militairen.

Als ik dus goedkoop uit wil zijn, moet ik een cursus nemen in Indonesië en deze in Nederland voortzetten?

Juist. Ik opgemerkt zij, dat sinds 15 Nov. j.l. geen contractcursussen meer besteld kunnen worden in Nederland. Momenteel zijn nog slechts stockcursussen te verkrijgen.

Maar het correctiewerk van de stockcursussen wordt in Bandoeng nagezien, hoe zit dat nu als ik in Nederland ben?

Dan wordt het werk door het betreffende instituut gecorrigeerd. Moet ik dan bijbetalen?

Hierover worden momenteel onderhandelingen gevoerd met de instituten. De mogelijkheid bestaat dat u iets zult moeten bijbetalen.

Kan ik een stockcursus in Indonesië in zijn geheel contant betalen?

Ja. U doet ons daarmee zelfs een genoegen, want het bespaart ons veel administratie. We behoeven dan geen afbetalingsstaten bij te houden.

Hoe lang vóór mijn demobilisatie moet ik een cursus aanvragen om de voordelen via bovenaangehaalde te genieten?

Minstens 6 weken van te voren. Sommige cursussen moeten nl. via Bandoeng komen per zeepost. U moet deze cursus dan contant betalen, aangezien afbetaling in dit geval moeilijkheden zou opleveren, daar een stockcursus niet in Nederland afbetaald kan worden.

Hoe lang kan ik nog correctiewerk in Nederland blijven inzenden?

Gedurende de studietijd, die in normale omstandigheden voor een cursus is vastgesteld. Ter verduidelijking een voorbeeld.

Een cursus bestaat uit 100 lessen. Het vastgestelde tempo is 1 les per week. U kunt dus gedurende 100 weken (± 2

jaar) werk inzenden. Was U dus in Indonesië 1 jaar bezig, dan kunt U na repatriëring nog 1 jaar werk blijven inzenden. In verband met studiemoeilijkheden in Indonesië wijken de meeste instituten van deze regel af en betrachten in deze de nodige soepelheid. U kunt dit het best met het instituut in Nederland opnemen en de redenen meedelen, waarom u eventueel bent achtergeraakt met uw studie. Het instituut zal daar zeker rekening mee houden, zodat u ook gedurende een langere tijd werk kunt inzenden.

Demobilisatie in Indonesië

Als ik nu in Indonesië demobiliseer wat dan?

Momenteel bestaat nog steeds de bepaling, dat u ook in Indonesië op dezelfde voorwaarden uw cursus kunt voortzetten. Of dit in de toekomst zo zal blijven is een vraag, die te zijner tijd beantwoord zal moeten worden.

Wordt er op het examen in Nederland rekening mee gehouden, dat ik in Indonesië ben geweest?

Een examen dient om te onderzoeken of de candidaat de vereiste kennis heeft om in het bezit van een diploma gesteld te worden.

Waar en hoe hij deze kennis heeft opgedaan legt hierbij geen gewicht in de schaal.

Zijn de examens in Nederland moeilijker dan in Indonesië?

Nee. Ze staan op hetzelfde peil. Het enige verschil is, dat examens, die in Nederland uit een mondeling- en een schriftelijk gedeelte bestaan, in Indonesië alleen schriftelijk gehouden worden. Dit is voor de een misschien een voordeel en voor de ander niet.

Ik heb in Indonesië zo weinig tijd ge-

K.L.-MILITAIRES KUNNEN DOORDIENEN

Officieren, onderofficieren en korporaals, die voor repatriëring in aanmerking komen, kunnen bij hun commandant een verzoek indienen om in Indonesië langer werkelijke dienst te verrichten, echter uiterlijk tot en met September 1950 en met een minimum van twee maanden. Een dergelijk verzoek zal alleen worden ingewilligd, wanneer de Nederlandse Troepencommandant in het territorium op het aanbliven van de betrouwbare prijs stelt.

Ten aanzien van hun indeling kunnen gegadigden geen wensen kenbaar maken, deze indeling geschiedt naar behoefte binnen het territorium.

Voorts kunnen gegadigden, die herindeling wensen, gebruik maken van de mogelijkheid tot doordienen tot 1 April 1950. Aan hun wensen zal dan zoveel mogelijk worden tegemoet gekomen, mits het dienstbelang zich hiertegen niet verzet. Deze mogelijkheid staat open voor alle militairen, dus ook voor soldaten.

Degenen, die in de gelegenheid worden gesteld van één der beide bovengenoemde mogelijkheden tot doordienen gebruik te maken, ontvangen een toelage van f 50.— per maand voor elke maand gedurende welke zij in Indonesië langer dienen. Men heeft voor het eerst recht op de toelage in de maand volgende op die, waarin het eigen onderdeel naar Nederland vertrokken is.

had om te studeren, maar wil wel in Nederland met een studie beginnen. Kan ik hierbij nog voordelen putten, uit het feit dat ik in Indonesië gediend heb? Zeer zeker. Vooral als u in een technische richting wilt gaan studeren en u hebt in Indonesië technische bezigheden gehad. Het is in dat geval zaak, van uw commandant een verklaring te vragen, die inhoudt welk soort werk u gedaan hebt en hoe lang.

Dit kan u van pas komen bij het afleggen van een examen waarbij een bepaald aantal jaren praktijk werkzaamheden vereist wordt.

Ongetwijfeld is hiermede een antwoord gegeven op de belangrijkste vragen. Nadere inlichtingen zijn echter steeds te verkrijgen bij het Vormingscentrum te Medan, Majoorstraat 7.

ZUID-AFRIKA VRAAGT OPZICHTERS

Voor flinke jonge kerels is er werk in Zuid-Afrika. Er zijn daar verschillende mogelijkheden. Op één daarvan willen we nu speciaal de aandacht vestigen: het werk van opzichter in de goudmijnen. Het gaat hier dus niet om gewone mijnwerkers, dat werk wordt in Zuid-Afrika door inheemse arbeiders gedaan. Men wordt opgeleid tot mijn-opzichter in een van de mooie mijnscholen (internaten) in de buurt van de grote stad Johannesburg. Tijdens de opleidingsperiode wordt ook het ondergrondse mijnwerk aangeleerd.

Tijdens de opleidingsperiode, die anderhalf tot 2 jaar duurt, ontvangt men een zakgeld van f 15 (vijftien Zuid-Afrikaanse ponden van plus minus f 10,60) per maand. Kost en inwoning zijn dan vrij. Er wordt op de scholen zeer veel aan sport gedaan. Na de opleiding is het beginsalaris f 50.— per maand, men krijgt dan een vast contract met goede kans op promoties en verdere opleiding.

Deze emigratie kan alleen vanuit Nederland geregeld worden. De overtochtskosten van Nederland naar Zuid-Afrika (gewoonlijk wordt per vliegtuig gereisd) zijn echter vrij!

Voor deze emigratie komen alleen in aanmerking ongehuwden, niet ouder dan 25 jaar. Een volledig genoten lager onderwijs is voldoende. Aan de gezondheid worden zeer hoge eisen gesteld, de medische keuring is dan ook bijzonder zwaar.

Gegadigden dienen zich zo spoedig mogelijk na hun aankomst in Nederland te wenden tot de gewestelijke arbeidsbureaux en de gewestelijke kantoren van de Sociale Dienst.

HET UNIFORM GAAT UIT

Het ministerie van Oorlog heeft bekend gemaakt, dat met ingang van 2 December 1949 het volgende personeel van de luchtmacht, dat zijn dienst in Europa verricht, met groot verlof kan worden gezonden. Ten eerste: dienstplichtige onderofficieren en korporaals met kaderopleiding, die vóór 1 Januari 1947 zijn opgekomen, en ten tweede: dienstplichtige korporaals zonder kaderopleiding en soldaten, die vóór 1 Januari 1949 zijn opgekomen.

Van deze laatste groep zijn uitgezonderd zij, met de voorjaarsploeg 1949 zijn opgekomen, ongeacht tot welke lichte zij behoren; vervolgens zij door wier vertrek organieke tekorten zouden ontstaan en ten slotte zij, die bij de L.S.K. dienen en een technische vakopleiding genieten of hebben genoten. Deze laatsten worden zodra zij 24 maanden in werkelijke dienst zijn, met groot verlof gezonden.

Ten slotte kan met ingang van 1 Maart 1950 groot verlof worden verleend aan dienstplichtige onderofficieren en korporaals met kaderopleiding die vóór 1 Juni 1947 zijn opgekomen.

Hierna sprak generaal Scholten een hartelijk woord tot de geslaagden waarbij hij o.m. de jongelui gelukwensde, maar hen, en vele andere studerende vooral wilde toeroepen door te studeren.

Vervolgens reikte de generaal met een toepasselijk woord aan elk der geslaagde het diploma en de cijferlijst uit.

Het hoofd van de afdeling onderwijs van het departement van Culturele Zaken, de heer L. de Fongh, zeide als volgend spreker behoefte te gevoelen „met de hakken te klappen“ en een saluut te brengen aan de kandidaten. Spreker bracht namens de Wali Negara, dr. T. Mansoer, zijn gelukwensen over. Majoor Romme sprak vervolgens nog enige woorden tot de geslaagden die hij aanspoorde tot verdere studie.

Men bleef na afloop van dit officiële gedeelte nog gezellig bijeen. Majoor Romme in het bijzonder moest veel dankwoorden van de geslaagden in ontvangst nemen.

UITREIKING HBS - DIPLOMA'S

Aan veertien geslaagden van de mil. avond - H.B.S.

„Wat men met koppig vasthouden bereiken kan“

In een vorig nummer van de Klewang beloofden wij de geslaagden van de militaire avond H.B.S. in het felle „spotlight“ der openbaarheid te projecteren en een verslagje te geven van de diploma uitreiking. Er mag dan nadien veel gebeurd zijn, en de dag der uitslag; — u begrijpt, de vreselijke Donderdagavond van de 15e December voor de kandidaten — reeds lang voorbij zijn: het feit dat verscheidene militairen hun „loon naar arbeid“ ontvingen is altijd het vermelden waard. Het behalen van een moeilijk diploma namelijk en het feit dat nogmaals bewezen is dat onder de meest moeilijke omstandigheden door militairen nog extra prestaties konden worden verricht.

Donderdagavond 15 December dan, deelde de heer J. J. Deegenaar directeur van de militaire avond-H.B.S. de veertien zenuwende mannekens mee, dat zij allen waren geslaagd.

Vrijdag 16 December vond 's middags in het gebouw van de H.B.S. aan de Wilhelmijnstraat te Medan de uitreiking der diploma's plaats door generaal P. Scholten. Vooreerst werden door enige sprekers nog welgemeende woorden tot de aanwezigen gericht. Majoor mr. R. F.

De veertien „doorzetters“

Voor het diploma H.B.S. afdeling A zijn van de veertien kandidaten allen geslaagd: J. B. Amptmeyer, soldaat; Th. de Beer, soldaat; J. R. de Beyer, soldaat ekl.; A. F. M. Buys, korporaal; Th. C. de Groot, soldaat; P. K. W. Holmann, politie inspecteur; Th. Kooi, wachtmeester; J. Pesch, sergeant; A. J. Smulders, korporaal; E. G. G. Smulders, soldaat ekl.; J. J. Speelziek, eerste luitenant; J. H. Toor, marechaussee ekl.; L. Wielemaker, soldaat; J. L. Wijtenburg, sergeant.

E. M. Romme, hoofd vormingscentrum opende de bijeenkomst en memoreerde in het kort de geschiedenis van dienstvormingen de oprichting van de militaire avond H. B. S. Spreker bracht in het bijzonder dank aan generaal Scholten, de leerkrachten, de rijksgecommiteerden, en de directeur der avond H.B.S. De heer J. J. Deegenaar als volgende spreker vermeldde o.a. hoe de moeilijkheden zoals het feit dat de avond H.B.S. een half jaar eerder zou sluiten dan werd gedacht, met grote wilskracht werden overwonnen.

Geschenken voor Generaal Scholten

424e BATALJON BIEDT OORKONDE AAN

Generaal,

Onder uw commando hebben wij, soldaten van het 424e Bataljon getracht in ons gebied van Tapanuli de belangen te dienen van orde, recht en veiligheid. De wens van de Nederlandse regering volgend hebben wij dit gebied verlaten. Wij hopen, dat ons werk niet vergeefs zal zijn geweest. Zeer vaak zijn echter in deze dagen onze gedachten en gevoelens naar u uitgegaan, en ook tijdens de historische Kerstdagen was uw houding ons tot voorbeeld en steun.

Thans bij uw benoeming tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, nu Hare Majesteit Koningin Juliana in het openbaar hulde brengt aan de generaal van Noord-Sumatra, stellen wij het op hoge prijs te kunnen getuigen van onze vreugde en trots. Want in alle voor ons, als soldaten, zo moeilijk te volgen en te begrijpen gebeurtenissen werd ons volkomen vertrouwen in u nooit geschokt. Uw benoeming tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw zien wij slechts als een symbool van wat u bent in onze soldatenharten.

Medan, 1 Januari 1950

De commandant 424e Bat.,

(w.g.) Lt. kol. J.v.d. Berg.

ALDUS luidt de oorkonde welke namens de mannen van het 424e Bataljon Infanterie, dat thans zijn tenten heeft opgeslagen onder de rook van Medan, in de ochtenduren van Maandag 9 Januari j.l. door de soldaat Wim Verzantvoort werd overhandigd aan een blij-verraste generaal Scholten. Samen met de bataljonscommandant, overste J.v.d. Berg was Verzantvoort, de tekenaar van de oorkonde, op de onderneming Paja Bakoeng in des overste's jeep gestapt om generaal Scholten, die van niets wist, de oorkonde aan te bieden. Keurig verpakt in een fraaie bamboe-koker — vervaardigd door sergeant J. Scheers — werd de zeer kunstzinnig uitgevoerde oorkonde naar Medan vervoerd.

„Het bataljon heeft u na uw benoeming tot Ridder in de Orde van de Ne-

derlandse Leeuw nog geen schriftelijke of mondelinge felicitatie doen toekomen”, aldus overste v.d. Berg, „daarom doen wij het thans in deze vorm”.

Nadat hij de oorkonde in ontvangst genomen had, sprak generaal Scholten mede namens zijn echtgenote woorden van dank voor „een van de mooiste cadeaux, welke hij ooit in zijn leven had ontvangen”. De generaal zeide het zeer op prijs te stellen, dat dit geschenk juist van 424 kwam. „Jullie bataljon was van de aanvang af zeer goed. Iedereen zei dan ook: Het is een zeer goed bataljon; ik stel er prijs op, dit te kunnen verklaren”, zo merkte hij op. Generaal Scholten verzocht overste v.d. Berg, zijn dank aan het gehele bataljon over te brengen, terwijl Verzantvoort persoonlijk de waardering van de generaal in ontvangst mocht nemen.

LEO DE HARTOGH IN „POLONIA”

Twee uur beschaafd cabaret

Op 8 en 9 Januari j.l. trad in het verlofcentrum „Polonia” het cabaretgezelschap van Leo de Hartogh op, met als veelbelovende titel van het programma: „Pakjes uit Holland”.

De laatste tijd komen er niet veel Niwa-gezelschappen meer deze kant uit en dat was dan ook de reden, dat de zaal beide avonden tot in alle hoeken gevuld was. Afgezien hiervan waren het enthousiasme en de dankbaarheid volkomen verklaarbaar. Want wat Leo de Hartogh, daarbij op voortreffelijke wijze geassisteerd door Bep Dekker, Karin Larsen en Wouter Denijs, zijn zowel uit burgers als militairen bestaande publiek bracht, was van een zeer hoog gehalte en de inhoud van de pakjes, die

de jaargetijden in ons kikkerlandje symboliseerden, werd op uiterst beschaafde wijze onder de toehoorders rondgestrooid. Vooral de precaire situatie bij het vertrek naar Indonesië van een drietal artiesten, waarvan een vrouwelijk lid niet dan onder bescherming van een oude tante het vaderland mag verlaten, waarbij de mannelijke medespeler deze verantwoordelijke taak (zij het dan niet zonder ondeugende bijbedoelingen) op zich neemt, was een originele vondst. Na de pauze bracht de pianist Wouter Denijs verschillende in de laatste oorlog ondergedoken liedjes in een klankvolle potpourri weer boven water, waarna de achtereenvolgens ernstige en vrolijke sketches over een ondoordacht huwelijk van de dochter van een toneelspeler en de ongelukkige landing op een onbewoond

Zuidzee-eiland ten tonele gevoerd werden, het geheel luchtig en charmant aaneengeweven door de liedjes van Bep Dekker en Karin Larsen.

Vermeld dient nog te worden, dat collega Ben Aerden ziek in Palembang moest achterblijven. Dat dit aan het programma geenszins afbreuk deed, werd duidelijk bewezen, al werd Leo de Hartogh dan de dupe van een extra dosis zweetdruppeltjes!

Kapitein J.G. van Essel, commandant van het verlofcentrum, dankte in een geestige speech de spelers voor het gebodene, waarbij hij de zekerheid uitsprak, dat gedurende twee uur alle zwaarmoedige gedachten het veld hadden moeten ruimen. Hij bood tot besluit van zijn speech de leden van het gezelschap een blijvende herinnering aan Medan aan. Een in alle opzichten uitnemend geslaagde, avond was hiermede verstreken.

Overste Rötgers knipt het lint, dat het Hapé. kermis terrein afsluit, door.

5-11 werd twee jaar geleden geboren

Kermis te Tandjong Pura

Aanbieding versierselen

IN een korte plechtigheid, welke Dinsdag 10 Januari j.l. plaats vond in de conferentie-zaal van het Nederlands Troepencommando aan de Serdangweg te Medan, bood de chef-staf, lt. kol. K. D. Gerth van Wijk, namens de tot dit Troepencommando behorende officieren gen. maj. P. Scholten het in zilver uitgevoerde kleine model van de versierselen van Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw aan.

Overste Gerth van Wijk herinnerde aan een opmerking van de generaal, die hij maakte, nadat zijn benoeming was bekendgemaakt: „Tja . . . 't is wat Daar zit je nou. Maar eigenlijk hebben jullie allemaal een twaalf-duizendste er van verdiend”. De chef-staf kon het hiermede niet eens zijn en hij besloot zijn toespraak als volgt: „Daarom zijn deze deeltjes wederom samengevoegd tot een geheel, dat ik u hierbij namens de officieren van uw staf moge aanbieden”.

In zijn dankwoord merkte generaal Scholten op, dat overste Gerth van Wijk als chef-staf het recht had, om het niet met hem eens te zijn. Het is vaak zelfs zeer goed, wanneer een commandant en zijn naaste medewerker van mening verschillen, het betreffende vraagstuk wordt daardoor des te beter bekeken. Maar in dit geval kon hij ook nu niet de mening van overste Gerth van Wijk delen. Hij had steeds getracht, allen bij hun eigen werkzaamheden zoveel mogelijk vrij te laten. „Juist daardoor heeft ieder zijn deel verdiend van deze onderscheiding, welke”, aldus de generaal, „H.M. de Koningin mij als oudste en hoogste in rang toekende”.

REEDS eerder, op Zaterdag 31 December, had een soortgelijke plechtigheid plaatsgevonden, waarbij de model-versierselen, behorende bij de benoeming tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, door de heren J. Th. P. van Houts en jhr. mr. W.H. de Savornin Lohman, respectievelijk bestuurslid en waarnemend secretaris van de Deli-Plantersvereniging, namens de leden van deze vereniging aan generaal Scholten werden overhandigd.

De generaal verzocht beide heren om namens hem aan alle leden van de D. P.V. zijn oprechte dank voor deze vriendelijke geste over te brengen.

De mannen met het hert op de mouw, van het Venlo'se 5-11 R.I., hadden er drie dagen voor nodig om te feesten ter gelegenheid van het tweejarig bestaan van het bataljon. Om elkeen de gelegenheid te geven het feest bij te wonen, zei men ons officieel, maar we hebben óók vernomen dat de liën van beneden de kali waartoe de meesten van dit prominente bataljon behoren, aan één dag geen houvast hadden.

Het begon 's ochtends 19 December in de hitte van de zon: een vlaggenparade waarbij de onderscheidene compagnieën en het carrierpeloton op de brink van Pura stonden aangetreden. De commandant van 5-11 R.I., lt. kol. H. A. W. Rötgers nam met lt. kol. J.H. Tijman, die namens generaal Scholten uit Medan was gearriveerd, de inspectie af waarna de vlaggenparade plaats vond. Overste Rötgers sprak een kernachtige rede, waarin hij onder meer naging wat er gebeurde, nadat op 5 November in 1947 te Venlo 5 — 11 werd geboren. Siantar, Balingé en Tandjong Pura zijn de trekpleisters geweest waarlangs de route van dit bataljon ging.

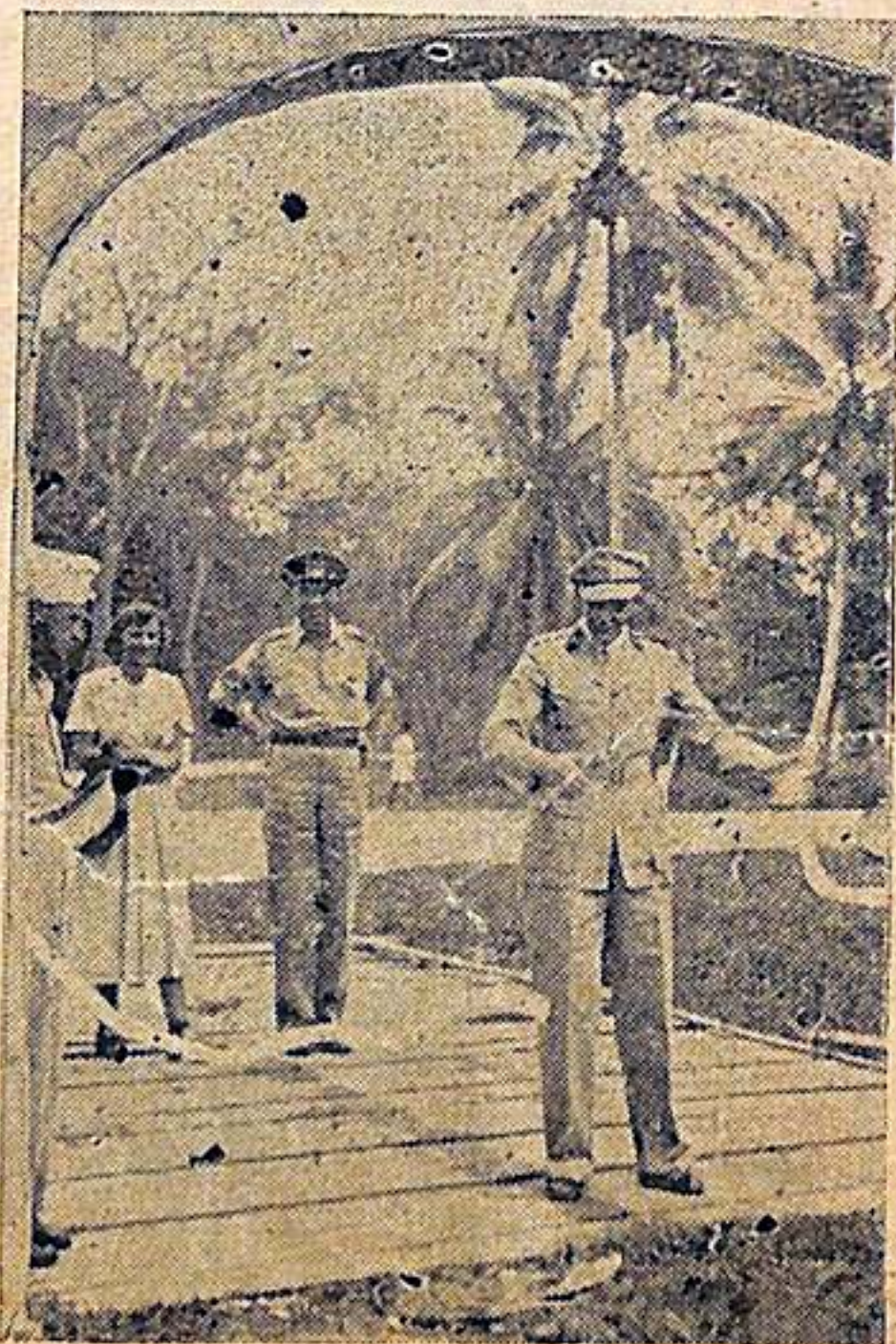
Na afloop van de vlaggenparade schreden de gasten, — dat waren o.a. de lt. kol. vlieger P. Janssens, B.B.-ambtenaren en vele gasten uit de Pura'se planterswereld, naar de hoofdstraat. Wat later volgden de compagnieën en het carrierpeloton, die, zoals de lezer wel begrijpt, respectievelijk marcheerden en reden. Die cariers schenen een lange tijd van grote werkzaamheid achter zich te hebben en waren stuk voor stuk een onderscheiding waard. Waren de manschappen dat niet? zult u vragen. Die dubbel. Bij de parade voor hun commandant en overste Tijman bleken ze op dit terrein trouwens even goed als „buiten” in het veld: ze maakten een disciplinaire en keurige indruk.

DE SCHAAR HAPTE

Na al dit vermoeiende schreden de gasten en manschappen naar de kermis van 5-11 R.I. De schaar van overste Rötgers hapte gretig in het papieren lint dat de toegang tot het terrein wilde versperren. Er waren vele tentjes. Tenten waar je kon schieten met kogels, smaken met ballen, werpen met recalcitrante pingpongballekens in stomme glaasjes (nep-tent), rad van avontuur, waar je oliebollen en patates-frites kon bikken, aan een touwtje trekken, etc.

Dat laatste kon men ook in groeps-

(Vervolg pag. 6)

St EEN BEETJE KAPOT

EEN NIEUWE RICHTING-AANWIJZER

LT. KOL. K. D. GERTH VAN WIJK

Bij Koninklijk Besluit no. 39 van 23 December 1949 is de chef-staf van het Ned. Troepencommando Noord-Sumatra, majoor K. D. Gerth van Wijk, benoemd tot tijdelijk luitenant-kolonel.

Veel wordt door automobilisten gefoeit over hun richtingaanwijzer. In Nederland is nu eenmaal de richtingaanwijzer verplichtend gesteld en dus moet men een goed functionerend apparaat op zijn auto hebben. En aan het goed functioneren ontbreekt het nog wel eens. Vaak gaan de armpjes maar half uit vaak in 't geheel niet. Een Nederlandse uitvinder, de heer J.L. Krumm uit Heerlen, heeft nu enige tijd geleden een nieuwe soort richtingaanwijzer uitgevonden, die meer en meer bij de automobilisten ingang vindt. Ook Prins Bernhard heeft dezer dagen dit instrument op zijn Cadillac laten monteren.

De „Raket” — zo heet de nieuwe richtingaanwijzer, is een ronde stok, die uit de auto komt glijden. De uitvinder heeft aan deze vinding twee jaar gewerkt en het artikel thans in eigen bedrijf vervaardigd. De werking ervan is in beginsel zeer eenvoudig. Het apparaat bestaat uit een karmijnrode plastic-buis, die bij toevvoer van een elektrische stroom uit 'n koperen koker glijdt en daarin bij het

verbreken van de stroom weer terugveert. Iedere goede monteur kan de huls in de wand van de carrosserie monteren, zodat aan de buitenzijde slechts een kleine metalen schijf zichtbaar blijft. Het euvel, dat de zwenkarmpjes vertonen, die dikwijls op halve hoogte blijven hangen, is bij de „Raket” ondervangen. Maar het grootste voordeel ervan is, dat de baldadige jeugd, die de zwenkarmpjes van geparkeerde staande auto's grondig pleegt te vernielen, bij de nieuwe richtingaanwijzer vergeefse pogingen zal doen. De belangstelling, die men in het buitenland voor de nieuwe richtingaanwijzer aan de dag legt doet verwachten dat deze een belangrijk export-artikel zal worden.

Weer een ongeluk dat vermeden had kunnen worden.

Als dit en als dat Inderdaad, als de remmen maar naar behoren hadden gewerkt, als men de voetrem maar had geïnspecteerd in de eerste twintig meter bij het rijden, als men binnen bebouwde kom zijnde, de aangegeven snelheid had betracht, als men had opgelet . . .

Ja, dan was het ongeluk niet gebeurd.

Dan had geen fietser van zijn rijwiel hoeven te worden afgesleurd, en dan was er geen betjahrijder vreselijk verminkt opgenomen om na zes uur lijden te sterven.

Als! Want dat is nu wel gebeurd: van Brastagi komende reed de jeepbestuurder binnen bebouwde kom op de Padang Boelanweg met een vaart die een normale rijder amper op een buitenweg durft gebruiken. Maar er zijn nu eenmaal graag mensen die er haast bij maken om in het ziekenhuis terecht te komen. Of in de gevangenis.

De jeepbestuurder was onoplettend. Waarschijnlijk zag hij de in tegenovergestelde richting komende truck te laat. Hij week uit en pikte een betjah mee, die eveneens richting stad reed. Weér onoplettendheid. Een fietser kreeg ook een opdoffer. Maar de betjah werd weggeslingerd en werd, nu met de fietsrichting naar Brastagi, tegen de truck geworpen. Toen wilde de jeepbestuurder remmen. Misschien wilde hij het wel eerder dan op dat tijdstip doen. Maar zijn remmen werkten niet goed. De jeep schoof met grote vaart tegen de truck met zo'n kracht dat het rechtervoorwiel van de as werd gerukt. De betjah werd daarbij geramd zodat het voertuig totaal werd verwrongen.

Wat is het resultaat van dit alles? Eén jaar, twee jaar uit de gemeenschap gestoten? Dood door schuld! Schade vergoeden! Wat zal worden geëist?

Spijt? Verzachtende omstandigheden? Was de betjahbestuurder ook fout?

Alles goed en wel. Maar dit alles had voorkomen kunnen worden. Er had geen man na zes uur vreselijk lijden behoeven te sterven. Als de remmen maar geprobeerd waren vóór het rijden, als oplettendheid was betracht, als die krankzinnige snelheid binnen de stadsgrenzen maar was nagelaten.

Als!

Ja, als er maar naar de voorschriften was gehandeld!

5-11 werd twee jaar geleden geboren

(Vervolg van pag. 5)

verband doen, maar dan stond aan de andere kant geen surprise maar een ploeg mensen die aan het vazel rukten als wilden zij het houden. Verdere sensaties waren er te over. Jut's kop, een metershoge installatie waarlangs men naar beneden te pletter kon vallen, echter niet zonder vooreerst een nat lijf te hebben opgelopen, er was een paalinstallatie boven een natte plas en een „emotie baan”, emotioneel reeds om aan te zien. Het was allemaal gratis maar wij stonden liever beneden.

De ideeën in deze kermis naar voren gebracht, moeten aan lt. R. Haasdijs worden toegeschreven; terwijl de pioniers de uitvoering ervan op hun geweten hadden. Drie dagen lang kermiste Pura waar des avonds een attractie was bijgevoegd. The Blue Stars zorgden voor dansmuziek en de danslustigen konden onder de vrolijke tonen hun gewrichten laten draaien.

In de middagen werden er diverse onderlinge sportwedstrijden gehouden benevens krachtmeetings met andere onderdelen. In de avonden kwam telkens een deel van het bataljon bijeen in de Oranje-bioscoop om „de” feestmaaltijd te nuttigen. Ere aan de koks van 5-11!

En ere aan majoor L. Palmers, de grote organisator van dit alles. Het was een geslaagd feest. Dat 5-11 twee lange jaren bestond, is voor een ieder duidelijk geworden.

Om de West-Europa Cup

Zaterdagavond werd te Parijs de ijshockey-wedstrijd gespeeld tussen Racing Club de Paris en HYC Den Haag in het kader van de competitie om de West-Europa cup. De Hagenaars wonnen met 4-3. De tussenstanden luiden: 2-1, 2-1, 0-1. HYC bezet thans de tweede plaats in het klassement met 14 punten uit negen wedstrijden en de eerste plaats wordt bezet door Brussel met 15 punten uit 10 wedstrijden.

De IJsvogels uit Amsterdam zijn 5de met 11 punten uit 10 wedstrijden en Tilburg laatste met 0 punten uit 8 wedstrijden.

VOORVAL

Ik was een kwartier te vroeg in de bioscoop, hetgeen zijn voordeel had, daar ik nu tot op de stoel nauwkeurig kon bepalen, waar ik me, gedurende het komende amusement, zou ophouden. Het volgende ogenblik zat ik dan ook uitstekend; het doek en de ventilatoren op de correcte afstand van mij verwijderd. Na enige tijd over deze gelukkige samenloop van omstandigheden nagedacht te hebben en enkele malen beleefd de benen ingetrokken te hebben voor het bedienend personeel, zag ik uit naar wat afwisseling en bepaalde mijn aandacht op het binnendruppelende publiek. Een wijle verkneukelde ik mij van satanische pret, omdat deze mensen aanmerkelijk meer moeite bij hun keus hadden dan ik, toen ik plotseling rechttop schoot in mijn zetel.

Wat had mijn huiverend oog gezien? Uit het gordijn was een heer de zaal binnen komen lopen, een heer gekleed in pyama: een slaapwandelaar dus!!! Meteen drong mijn verantwoordelijkheidsgevoel zich naar voren en daarmee het besef, dat ik hier diende in te grijpen, wilde de man niet door de opdringende menigte verpletterd worden. Ik veerde dus op, hield een steeple-chase over benen en bedienend personeel en stond het volgende ogenblik beschermend naast de verdoolde. Mild vatte ik hem aan, de mens met een breed gebaar beduidend ruimte te maken. Mijn man begon te praten en toonde aan dat hij een afschuwelijke droom moest hebben over sociale revolutie, of zo. Niet dan met de grootste moeite gelukte het mij de stakkerd, die met steeds luider stem getuigde van het doorgeestane leed, ten slotte weer op straat te krijgen. Gelukkig zag ik een algemene politie-agent, die ik ijlings aanschoot met het verzoek, de beklagde verder te willen verzorgen en toe te zien, dat de man weer onder de veilige wol zou komen.

Wie echter schetst mijn verbazing, toen ik uit de mond van deze ambtenaar vernam, dat de heer wel degelijk voor zijn plaatsbewijs betaald had, geen verdacht individu en doelbewust het theater binnengegaan was, om zich, evenals ik, voor enige tijd te gaan verstrooien?!

„Hij wandelde dus niet slaap en.....” Verder kon ik niet komen, gezien de rijke woordenschat waarop de heer (?) mij toen onthaalde en naar aanleiding waarvan ik onthutst de wijk nam..... Toen ik, trillend, weer op een stoel zat, bijkans loodrecht onder het scherm, daar mijn destijds met zorg bepaalde

zitplaats al lang veroverd was, begon juist de voor-film, met als misschien verhelderende titel:

„Folklore van onze Chinese gemeenschap”

Volleyball-tournooi

Voor het op 11 Januari op het Benteng-terrein te Medan aanvangende volleyball-tournooi is door 24 teams ingeschreven. Deze zijn verdeeld in acht pools van drie teams. De winnaars strijden in een halve competitie om de eerste, tweede of derde plaats. Voor de eerste- en tweede-prijs winnaars is een bekertje beschikbaar gesteld.

Indien in een pool de teams gelijk eindigen, wordt deze pool in zijn geheel overgespeeld. Is na de tweede maal nog geen beslissing bereikt, dan beslist het set-gemiddelde. Is dit ook hetzelfde, dan beslist het punten-gemiddelde. In iedere pool van drie moet de niet spelende ploeg voor een scheidsrechter zorgen. Deze wordt uit haar midden aangewezen, en bijgestaan door een schrijver, die de stand van het spel bijhoudt, zomede door 2 grensrechters, die door het opsteken van de hand aangegeven, of de bal uit is.

OVER SMAAK VALT NIET TE TWISTEN

De Bonte Trein

Er is een tijd geleden in het moederland veel te doen geweest over de Bonte Dinsdagavonden en er zijn nog kringen die een uitgesproken antipathie tegenover dit programmapunt van de AVRO bezitten.

In de dagbladen en andere periodiek en verschenen artikelen vóór en tegen en in vele gevallen liep de ruzie zo hoog en dwaalde men zo af dat het eigenlijke oog verloren raakte.

Het is een feit, dat in de hedendaagse kranten de radio-programma's een onderwerp van dagelijkse kritiek vormen; men zoekt er altijd net datgene in wat men op het bewuste moment niet vindt en is dan ontevreden. Iedere omroep-vereniging streeft er naar het gebodene te brengen onder het motto: Ontwikkeling en Ontspanning. De smaak staat zeer zeker in verband met algemene ontwikkeling maar is daar volstrekt niet afhankelijk van. Voorkeur dient persoonlijk te zijn en deze te generaliseren is fout. Niet iedereen timmert zo hoog, dat hij iedere dag het Radio Philharmonisch Orkest kan en wil horen; voor honderdduizenden in Nederland en in Indonesië is de radio net wat men er van verlangt.

Amusement

De Bonte Dinsdagavondtrein behoort tot de programma's die men kortweg samenvat onder het woord „amusement”; dit zal de criticerende persoon voor ogen moeten houden. Het is goed en luide toe te juichen dat van alle radio-programma's circa de helft in opvoedende stijl wordt gehouden. Het is logisch de resterende zendtijd te gebruiken voor het amusement van het luisterend publiek, wil men niet in strijd komen met de boven aangehaalde doelstelling: Ontwikkeling en Ontspanning. De tegenstanders van de Bonte Trein-programma's moeten inzien, dat er nu eenmaal tallozen zijn die na hun vaak afmattend en slopend werk vaak meer behoefte hebben aan ontspanning dan aan ontwikkeling; dat men meer be-

„Het Beste uit de Bonte's"

Vrijdag 27 Januari 21.15-22.00 u.

Medan II - 40,78 m

hoefte heeft aan een grapje, aan vrolijke muziek of aan elke andere soort van verstrooiing dan aan zwaarwichtige betogen betreffende (zeer zeker belangrijke) cultuuronderwerpen.

Ongetwijfeld zal niet iedere Bonte Trein van even goed gehalte zijn als de vorige of de volgende, maar het is in een zaak als de radio-omroep onmogelijk om mathematisch juist het gehalte van een uitzending te bepalen; men heeft rekening te houden met de smaak van het publiek waarvoor die bepaalde uitzending bestemd is; in dit geval het Nederlands publiek. Fouten worden overal gemaakt maar niemand mag en kan beweren, dat een omroep-organisatie wilens en wetens banaliteiten, platheden en dubieuze gezegdes debiteert omwille van de banaliteit, het platte, of het dubieuze. De toevallige fouten, beter gezegd de onnadenkendheden, kunnen dan ook de enige doelen zijn waar zich de aanvallen van de tegenstanders op kunnen richten. Een conferencier, een artist werkt uit het hoofd, leest de tekst niet van het papier, werkt à la minute. Tengevolge van het „élan" kan het voorkomen dat hij zich versprekt en dingen zegt welke bij bepaalde groepen van

Rhapsodia

Aida

IEDER jaar wordt door de Amerikaanse muziektijdschriften een enquête gehouden onder de muziek-critici over de beste radio-uitzending van het jaar. Voor 1949 werd de uitvoering van Verdi's Aida door het N.B.C.-orkest onder Arturo Toscanini als belangrijkste uitzending verkozen. Aan de enquête hebben een 700 critici deelgenomen.

Pech

IGOR STRAWINSKY heeft een proces tegen Leeds Music Co. — waarin hij een kwart miljoen dollar schadevergoeding eist wegens het verbinden van zijn naam aan een „song" — verloren. Hij had Leeds destijds contractueel gerechtigd tot een jazz-arrangement van een fragment uit „l'Oiseau de Feu". Gedurende het proces heeft de componist zich in zeer ongunstige zin uitgelaten over de artistieke verdiensten van Irving Berlin, George Gershwin en Jerome Kern.

Dixieland

DE „Little Orchestra Society" in New York, die zich in het afgelopen seizoen verdienstelijk heeft gemaakt voor de hedendaagse muziek, heeft Arthur Kreutz opgedragen een „Concerto for Dixieland Band and Orchestra" te schrijven.

50.000 dollar

EEN kunstbeschermster uit Californië heeft de Stanford University in staat gesteld het manuscript van Mascagni's „Cavalleria Rusticana"-partituur aan te kopen. De 277 folio's bevatten talrijke toevoegingen en correcties welke door de componist naderhand zijn aangebracht. De partituur wijkt hierdoor op vele punten af van de thans in gebruik zijnde uitgave. De aankoop-som bedroeg meer dan 50.000 dollar.

toehoorders ideeën zullen wekken die niet als zodanig bedoeld waren; een aanmerking na afloop van het programma is hier op zijn plaats. Deze voorvallen zijn echter sporadisch en nogmaals gezegd toevallig.

Behoeftte aan een grapje

Wij zijn niet zo „super-ontwikkeld" dat wij iedere avond luisteren naar een Bach-cantate en de doorsnee luisteraar met voldoende algemene ontwikkeling eist niet van het radio-programma, dat het elke week een luisterspel levert naar aanleiding van een bekend boek van een auteur van naam. Wij zouden de Bonte avonden niet uit het programma geschrapt willen zien alleen al omdat we

op tijd behoefte hebben aan een grapje. Alleen moet er de voorwaarde aan worden gesteld, dat het gebodene binnen de perken van de goede smaak valt.

Zeker er zullen personen zijn voor wie een Bonte Trein geen aantrekkelijkheid biedt; niemand die hen er een verwijt van zal maken. Maar laten dan de tegenstanders nimmer uit het oog verliezen, dat „over smaak niet valt te twisten". Niemand kan hen er toe dwingen een Trein-programma te beluisteren, niemand zal het hem kwalijk nemen als hij het wel doet. De amusement-programma's waarvan de „Bonte" er één is werd in het leven geroepen voor hen die er behoefte aan hebben.

Spin.

Op 40,78 meter

In de week van 22 t/m 28 Januari 1950.

Zondag 22 Januari 1950.

07.00 Nieuws. 07.10 Zondagmorgen zonder zorgen. 07.40 Anne Ziegler en het orkest van Mantovani. 08.00 Programma-parade. 08.10 Accordeon-muziek. 08.30 Zondagochtend-concert. 09.15 Religieuze muziek. 09.30 Gereformeerde kerkdienst. 10.45 Sluiting.

12.00 Nieuws. 12.15 Sama-sama programma. 13.00 Piano-muziek van Franz Schubert. 13.30 Sentimental Journey. 14.00 Sluiting.

19.30 Napels horen en dan..... 20.00 Een woord van Hart tot Hart. 20.15 Cello. 20.30 Een dansliedje deint. 20.00 Nieuws en persoverzicht. 21.10 Sportpraatje. 21.30 Ons klassiek Zondagavondconcert. 1. Concert no. 1 in C. gr. t. voor piano en orkest (L. v. Beethoven); 2. Onvoltooide Symphonie in B. kt. t. (F. Schubert). 22.22 Avondoverdenking. 22.30 Sluiting.

Maandag 23 Januari 1950.

06.30 Nieuws. 06.40 Om wakker te worden. 07.00 Muziek in 6/8 en 3/4 maatjes. 07.30 Zang en piano. 07.50 Programma-parade. 08.00 Sluiting.

12.00 Licht voormiddag-concert. 12.30 Nieuws. 12.40 Zang in twee- en drie-voud. 13.00 Duke Ellington speelt van toen en nu. 13.30 Nieuws. 13.40 Harry Blue-stone-mengeling. 14.00 Sluiting.

19.30 Crescendo. 20.00 Een blik in de toekomst. 20.15 Zwing zessen. 20.45 Frankie „the Voice". 21.00 Nieuws en Persoverzicht. 21.10 Van de draaitafel. 21.15 Week- en

in Havanna. 22.22 Avondgebed. 22.30 Sluiting.

Dinsdag 24 Januari 1950.

06.30 Nieuws. 06.40 Ochtendklanken. 07.00 Muziek bij het ontbijt. 07.30 Rietje Williams zingt met ondersteuning van Lou Preager. 07.50 Programma-parade. 08.00 Sluiting.

12.00 Dities- en datjes-muziek. 12.30 Nieuws. 12.40 Kees Pruis in actie. 13.00 Muziek-miniatur. 13.30 Nieuws. 13.40 Rhapsodieën van Franz List. 14.00 Sluiting.

19.30 The Piccadilly Orchestra. 20.00 Bibliophil. 20.15 Django Reinhart heeft weekdienst. 20.45 De Inkt-spatten. 21.00 Nieuws en Persoverzicht. 21.10 Een muziekje in reserve. 21.15 Uit het een volgt het ander (erg vrolijk). 22.00 Russische meesters. 22.22 Avondoverdenking. 22.30 Sluiting.

Woensdag 25 Januari 1950.

06.30 Nieuws. 06.40 Ochtendklanken. 07.00 Musica Militans. 07.30 Musette-orkesten en chansonniers. 07.50 Programma-parade. 08.00 Sluiting.

12.00 Geselecteerd oud en nieuw. 12.30 Nieuws. 12.40 Erg hoog staande zingende cowboys. 13.00 Klassiek instrumentaal programma. 13.30 Nieuws. 13.40 Amusement op rapport. 14.00 Sluiting.

19.30 Amusement in dubbele

rust. 20.00 De componist van de week: Maurice Ravel. 20.30 Sousa-Gershwin, met een ooggetuigenverslag door de omroeper. 21.00 Nieuws- en Persoverzicht, daarna een plaatje. 21.15 Mr. John McLeod brengt een Serenade aan Sumatra. 22.52 Avond-gebed. 23.00 Sluiting.

Donderdag 26 Januari 1950.

06.00 Nieuws. 06.40 Net als anders om deze tijd. 07.00 Amusementsexercitie. 07.30 Indukken op het pierement. 07.50 Dat doen we van daag. 08.00 Sluiting.

12.00 Rozen, liefde en „zij" (om van te watertanden). 12.30 Nieuws. 12.40 Zes Millers nemen het op tegen vier Hollerhagen's. 13.00 Waltztime. 13.30 Nieuws. 13.40 Bekende tango's. 14.00 Sluiting.

19.30 In het speciale programma voor de Nederlandse militairen krijgen eerst de zieken een beurt. 20.00 Causerie Dienst voor Legercontacten. 20.15 Muziek van 's natuurs voorkomen. 21.00 Nieuws en Persoverzicht. 21.10 Speeldoostune. 21.15 Elly behandelt uw „Vraag en Aanbod"-verzoekjes. 22.00 Coca-Cola in drieën. 22.22 Avond-overdenking. 22.30 Sluiting.

Vrijdag 27 Januari 1950.

06.30 Wat u nog niet wist. 06.40 De wekker loopt af. 07.00 Sursum Corda. 07.30 Lichte piano-muziek. 08.00 Sluiting.

12.00 Een heleboel instrumenten. 12.30 Nieuws. 12.40 In het jazzhoekje zingen blauwe zangers en zangeressen. 13.00 Die Eiffel-toren toch. 13.30 Nieuws. 13.40 Theodore Chialapine bast. 14.00 't Is weer afgelopen.

19.00 Tante Hill en haar kindertjes. 20.00 Causerie. 20.15 Slotgedeelte van de opera „Tosca" van Puccini. 21.00 Nieuws en Persoverzicht met muzikale aanvulling.

21.15 „Het Beste uit de Bonte's"; grepen uit oude Bonte Trein-programma's.

22.00 Een veel-talig „goede nacht". 22.22 Avondgebed. 22.30 Sluiting.

Zaterdag 28 Januari 1950.

06.30 Al weer nieuws. 06.40 Ochtendklanken. 07.00 Fantasia. 07.30 Tommy Dorsey, his boys en Ethel Waters. 07.50 Programma-parade. 08.00 Sluiting.

12.00 We draaien nu eens de onderkant van de plaat. 12.30 Nieuws. 12.40 Kunt u alleen in uw salon horen. 13.00 „Vorming maar..... 1135 staa klaar." 13.30 Nieuw staat al weer klaar.

19.30 Hors d'oe machtig sterk, maar heel geringe kansen onder de chauffeursberoep en de films te move beroepen. Er is nog heel wat te bepraten dus, u kunt ook schriftelijk of persoonlijk aan mij bepaalde vragen stellen, die u bezig houden. Hoe vaak u dat doet, hoe liever ik het zie. Toon die vragen dan in de Klewang persoonlijk beantwoorden.

SPORTBEOEFENING MOET NU HAAR KANS KRIJGEN

De ingrijpende gebeurtenissen van de afgelopen weken waren oorzaak dat met het veranderen van onze militaire taak ook ons militaire leven aan ingrijpende wijzigingen onderhevig was.

Voor velen zal in de komende maanden een behoorlijke tijd beschikbaar komen voor zelfstudie opdat zij zich reeds nu kunnen instellen op de terugkomst in Nederland. In de overgangperiode evenwel, waar de troep „op de plaats rust” staat, zal eveneens veel tijd vrijkomen voor gezonde recreatie, voor het beoefenen van sporten en spelen. Door het organiseren van wedstrijden en tournooien, door het beschikbaar stellen van terreinen en materiaal hoopt de M.L.O. aan de te verwachten grote aanvraag tot sportbeoefening te kunnen voldoen. Naast persoonlijk initiatief is voorts de hulp van een ieder vereist. Een gezond lichaam en een goede fysieke conditie zijn voorts belangrijke voorwaarden voor de volgende slagen in de naaste toekomst.

Vere bataljons- en compagnies-commandanten, vele hoofden van dienst zien het grote belang van lichaamsbeoefening voor hun manschappen in en hebben kundige personen uit hun midden aangewezen om de sportbeoefening te stimuleren en te organiseren.

Binnenkort zijn tournooien op allerlei gebied te verwachten: zwemwedstrijden, atletiek, sport 6-kamp, handbal, voetbal, volleybal, badminton enz., zowel persoonlijk als in bataljons- of onderdeelverband.

UITSLAGEN SPORTWEDSTRIJDEN 5-11 R.I.

Voetbaltoernooi.

M.L. 2 — 5-11 R.I. 2
5-10 R.I. 2 — BEHOS 2
5-11 R.I. 2 — 5-10 R.I. 2
Uitslag: 1. 5-11 R.I. 2
2. 5-10 R.I. 2
3. M.L. 2
4. BEHOS 2.

Tennistoernooi.

5-11 R.I. — BEHOS
TERCO — 5-11 R.I.
BEHOS — TERCO
Uitslag: 1. BEHOS
2. TERCO
3. 5-11 R.I.

Tafeltennis.

agenten rake klap 11 R.I. baldadige jongens BEHOS honderd, die het de paco te. De knaapjes wilden trouw, een „fikkie” van en opgestapelde kerstbomen *** In Rotterdam arriveerde „jak” met 1700 repatriërende schappen. Zij hadden de kerstviering in uitnemende stemming op het schip doorgebracht. Negentig bussen brachten de jongens naar huis. *** In dat Rotterdam moeten we nog een poosje ver-

HET TERRITORIAAL VOETBALTOURNOOI

De eindstrijd van het Territoriaal Voetbaltoernooi tussen L.T.D., 424 Bat. 5-11 R.I. en Hupva (Siantar) is uiteindelijk door de L.T.D. alhier gewonnen. Zowel 5-10 R.I. als de L.T.D. hadden de beste kansen op het veroveren van de titel „Militair Voetbalkampioen Noord-Sumatra”.

In de eerste wedstrijd tussen L.T.D. en het 424e Bat. was eerstgenoemd team overwegend sterker. Hoewel het beneden haar normale vorm speelde (enkele spelers hadden vijf wedstrijden in acht dagen achter de rug), was het toch technisch en tactisch beter. 424 was enthousiast, telde enkele individueel goede spelers, maar de ploeg sloot niet, terwijl het dekkingssysteem faalde. Dit laatste is tegen een goede voorhoede fataal, hetgeen tegen de L.T.D. tot uiting kwam. De altijd actieve midvoor Noorsman van de L.T.D. brak herhaaldelijk door en wist van de vijf genoteerde doelpunten er drie voor zijn rekening te nemen. 424 wist in de laatste helft via een strafschoep de eer te redden.

De tweede wedstrijd, tussen 5-10 R.I. en Hupva, was er een tussen gelijkwaardige ploegen. Tot aan het laatste eindsignaal was de uitslag volkomen onzeker. De rust, die met een gelijke stand (0-0) aanbrak, gaf de verhouding goed weer. In het midden van de tweede helft wist de Hupva haar eerste doelpunt te maken, hetgeen haar achteraf de overwinning heeft gebracht. 5-10 R.I. miste een viertal goede spelers, zodat ze wel erg gehandicapt aan haar laatste wedstrijd begonnen moest. De strijd zelf stond niet op hoog peil. 5-10 R.I. telde geen bijzonder opvallende krachten. Haar achterhoede wel het beste deel der ploeg. De Hupva was als ploeg minder, maar ze had enkele individueel betere spelers.

Na afloop reikte Generaal Scholten persoonlijk aan een gelukkig L.T.D. de 1e prijs in de vorm van een complete voetbaluitrusting uit. Deze uitrusting was een geschenkzending van de N.I.W.I.N. en afkomstig uit Suriname. De Hupva eindigde als 2e, 5-10 R.I. werd 3e, terwijl het 424 Bat. de 4e plaats bezette.

Zwemmen

Binnenkort zal de zweminstructie en zwemtraining nieuw leven worden ingeblazen. Degenen, die het C-diploma nog niet hebben behaald, zullen wederom worden opgeroepen zich aan zweminstructie te onderwerpen. Dit diploma behelst 50 m. vrij zwemmen, 3 m. onder water zwemmen en 1½ min. watertrappen. Vele militairen zijn reeds in het bezit van voornoemd diploma, maar er zijn er nog genoeg, die door allerlei omstandigheden niet in de gelegenheid waren zich aan de proef te onderwerpen. Deze militairen kunnen zich vrijelijk daartoe opgeven bij de sportinstructeur sergt. Huytink, die zich voorlopig iedere dag van 10 tot 4 uur in het zwembad bevindt. De gelegenheid wordt geboden tot 1 Febr. a.s. Na deze datum zal ieder, die niet aan de gestelde eisen voldoet, de verplichte zweminstructie moeten volgen.

In 1953 nieuwe „MELBOURNE”-race

In de Britse hoofdstad is men nu reeds begonnen met het treffen van voorbereidingen voor een tweede „Melbourne-race”, welke in 1953 zal worden gehouden. Hoewel men Londen weer als startplaats heeft gekozen, zal de finish deze keer Chirstchurch zijn, een plaats, die op het Zuidelijk eiland van Nieuw-Zeeland is gelegen. Van October 1953 tot April 1954 wordt hier namelijk een internationale luchtvaarttentoonstelling georganiseerd, waarvan de race een der hoogtepunten zal moeten zijn. Voor de winnende piloot is al prijs van f 300.000 uitgelooft — driemaal zoveel als de nu overleden vliegers Scott en Campbell in 1934 uigekeerd kregen.

Afstand 22.400 kilometer

Deze tweede wereldrace is een geesteskind van de „Canterbury international air race council”, een vereniging van luchtvaart-amateurs in Nieuw-Zeeland. De minister van Burgerluchtvaart, Jones, alsmede zijn collega in het verre moederland, lord Pakenham, hebben reeds alle medewerking toegezegd, terwijl de Londense Royal Aero Club zich, evenals in 1934, bereid heeft verklaard het leeuwenaandeel der organisatie op zich te nemen.

De route en reglementen van deze wereldwedstrijd zijn nog niet uitgestippeld. Vast staat echter, dat er zowel een handicap- als een snelheidsrace zullen worden georganiseerd, waar alle vliegtuigbouwers en luchtvaartmaatschappijen, die betalende passagiers vervoeren, aan mogen deelnemen. Tevens ligt het in de bedoeling om buitendien nog een wedstrijd voor vrachtvliegtuigen te houden.

De afstand Londen—Christchurch bedraagt over de normale luchtvaartroute 22.400 kilometer. Men verwacht, dat de race even veel belangstelling zal trekken als de in 1934 gehouden wedstrijd Londen—Melbourne, waaraan door de bloem der internationale piloten werd deelgenomen en waarin de „Uiver”, onder gezagvoerder Parmentier, zulke schitterende resultaten bereikte.

Het algemene aspect zal echter wel enigszins anders zijn, daar de ontwikkeling op het gebied van straalmotoren de kruissnelheid van het toekomstige verkeersvliegtuig bijna verdubbeld heeft. Het zal de organisatoren dan ook veel hoofdbrekens kosten schroefloze machines en vliegtuigen met propeller-aandrijving gelijke kansen te geven.

Een der grootste Engelse vliegtuigmaatschappijen, de De Havilland Aircraft Company, heeft inmiddels al het voornemen te kennen gegeven, met haar nieuwste product, de schroefloze „Comet” mede naar de prijs te dingen. Het was eveneens een „Comet” van de De Havilland, waarmee de eerste race naar Australië werd gewonnen. De tegenwoordige „Comet” is echter twintig keer zo groot als die van 1934 en zijn kruissnelheid bedraagt meer dan tweemaal zoveel als de topsnelheid van het wankele sportvliegtuigje.

DE UITSLAGEN TE KABAN DJAHE

De uitslagen van de op 17 en 18 December te Kaban Djahe gehouden sportwedstrijden luiden als volgt:

100 meter:

1. Henneman (5-10) 11,6 s. 2. Heeze (5-10) 11,7 s. 3. van Veersen (S.O.K.) 11,8 s.

800 meter:

1. Kaspers (5-10) 2 m 18,4 s. 2. Sybille (5-10) 2 m 22,0 s. 3. Jilleba (S.O.K.) 2 m 32,0 s.

1500 meter:

1. v. d. Sande (S.O.K.) 4 m 40,5 s. 2. Stiemer (5-10) 4 m 42,4 s. 3. v. d. Zande (S.O.K.) 4 m 52,8 s.

Hoogspringen:

1. Peters (5-10) 1,55 m. 2. Schenkelaars (S.O.K.) 1,55 m. 3. Jonkers (5-10) 1,55 m.

Verspringen:

1. Buitink (S.O.K.) 5,89 m. 2. Willems (5-10) 5,72 m. 3. Peters (S.O.K.) 5,51 m.

Kogelstoten:

1. Slootman (5-10) 12,69 m. 2. Bos (S.O.K.) 12,59 m. 3. v. d. Steen (S.O.K.) 10,92 m.

Discuswerpen:

1. Slootman (5-10) 37,63 m. 2. v. d. Marel (S.O.K.) 36,60 m. 3. Bos (S.O.K.) 33,88 m.

Olympische estafette:

1. 5-10 R.I. 14 punten. 2. S.O.K. 8 punten.

Volleybal:

5-11 R.I. — 5-10 R.I. I 12—25. Behos — 5-10 R.I. II 19—22. 5-11 R.I. — 5-10 R.I. II 21—17. Behos — 5-10 R.I. I 7—45. 5-11 R.I. — Behos 26—6. Finale: 5-10 R.I. I — 5-10 R.I. II 24—14.

Honkbal:

5-10 R.I. — T.V.A. 7—0

Voetbal:

5-10 R.I. — Siantareltal 4—1

Handbal:

5-10 R.I. — S.O.K. 13—4

EUWE DERDE IN HASTINGS

In de eindstand van het internationaal schaak-toernooi te Hastings gespeeld, werd Euwe derde met 5½ punt. De Hongaar Szabo werd eerste met 8 punten.

De Haarlemse traditie wil dat ieder jaar op Nieuwjaarsdag door H. F. C. een voetbalwedstrijd gespeeld wordt tegen een elftal, samengesteld uit oud-interlandspelers. Het veteranenelftal, v.l.n.r. staande: Caldenhoven; Bas Pauwe; Roozen; Pellikaan; Smit; de bondstrainer Kaufmann en van Gelder. Zittend v.l.n.r.: Wels; Vente; Leo Halle; Stijger en van der Linden.